

Ministeri Gundmund Hernes Norjan kirkko-, opetus- ja tutkimusministeriöstä sekä Pohjoismaiden Ministerineuvoston pääsihteeri Pär Stenbäck keskustelivat kvalifikaatiokysymyksistä joulukuussa NFA:ssa pidetyssä Tulevaisuuden aikuiskoulutus-konferenssissa.

Pohjoismainen aivoriihi mietti pätevyyskysymyksiä

Jokainen Pohjoismaa kokee olevansa yhteiskunnallisten muutosten keskellä: maita vaivaa ennätysuuri työttömyys, Euroopan yhdentymiskehitys vaikuttaa kuhunkin yhteiskuntaan radikaalisti ja aikuisiin kohdistuu aivan uudella tavalla laajemman kvalifikaation vaatimuksia. Mm. nämä kysymykset olivat pohjoismaisen pääministeritapaamisen aiheena Århusissa viime vuonna.

Pohjoismaiden Ministerineuvosto asetti tämän johdosta 8. joulukuuta konferenssinsa "Fremtidens voksenundervisning - en nordisk udfordring" yhteydessä pohjoismaisen aivoriihen, jonka tehtävänä on työstää vuoden 1994 kuluessa ehdotus tulevaisuuden kvalifikaatiovaatimuksiksi eurooppalaisesta näkökulmasta.

Aivoriihi koostuu tutkijoista, journalisteista, taiteilijoista ja koulutussuunnittelijoista. Työryhmän puheenjohtajana toimii Ruotsin Toimihenkilö- ja virkamiesliiton TCO:n puheenjohtaja *Björn Rosengren*. Suomesta työryhmään kuuluvat kirjailija *Märta Tikkanen*, apulaisjohtaja Kari Purhonen Teollisuuden ja työnantajain keskusliitosta, rehtori Simo Susiluoto Keski-Uudenmaan ammatillisesta aikuiskoulutuskeskuksesta, toiminnanjohtaja *Seppo Niemelä* Maa-seudun Sivistysliitosta ja toimittaja *Jaani Viberluoto* Yleisradiosta.

Björn Rosengrenin puhelinnumero on S-08-782 91 00.

EAEA:n toimisto Helsinkiin

Vuonna 1953 perustettu European Bureau of Adult Education on uusiutumassa. Yhteisö muuttuu ”toimistosta” järjestöksi, jonka nimi on European Association for the Education of Adults. Hollannin Amersfoortissa sijaitseva keskuustoimisto saa rinnalleen kolme muuta toimistoa, jotka sijaitsevat Brysselissä, Barcelonassa ja Helsingissä. Vapaan Sivistystyön Yhteisjärjestö teki 11.9.1992 esityksen filiaalitoimiston perustamisesta Helsinkiin, ja järjestön Executive Board hyväksyi esityksen viime marraskuussa. Alustavien suunnitelmien mukaan Helsingin toimisto erikoistuu informaatio- ja dokumentaatiotyöhön sekä keskittyy ennen muuta Pohjoismaiden ja Baltian väliseen aikuiskasvatukseen.

Nordens Folkliga Akademi hakee uutta roolia

Pohjoismaissa yleisesti vallitsevan laman koetelemalle Nordens Folkliga Akademille Göteborgissa haetaan uutta roolia. Laitoksen ohje-sääntö ja sen mukana hallinto on uudistettu. Laitoksen henkilöstöä supistetaan ja toiminnassa haetaan yhteistyötä samalla alueella toimivan pohjoismaisen terveydenhoitoalan oppilaitoksen kanssa.

Kuluvan vuoden kurssiohjelmassa muutokset eivät juurikaan näy, vaan akatemia näyttää säilyttävän pohjoismaista vapaata sivistystyötä palvelevan funktionsa. Akatemian kursseille voi edelleen hakea apurahoja VSY:stä, Museokatu 18 A 2, 00100 Helsinki, puh. 90-449 209. Akatemian hallituksen jäsenenä on vuodet 1993-95 Suomen Kansanopistoyhdistyksen pääsihteeri *Heikki Sederlöf*, puh. 90-44 22 40.

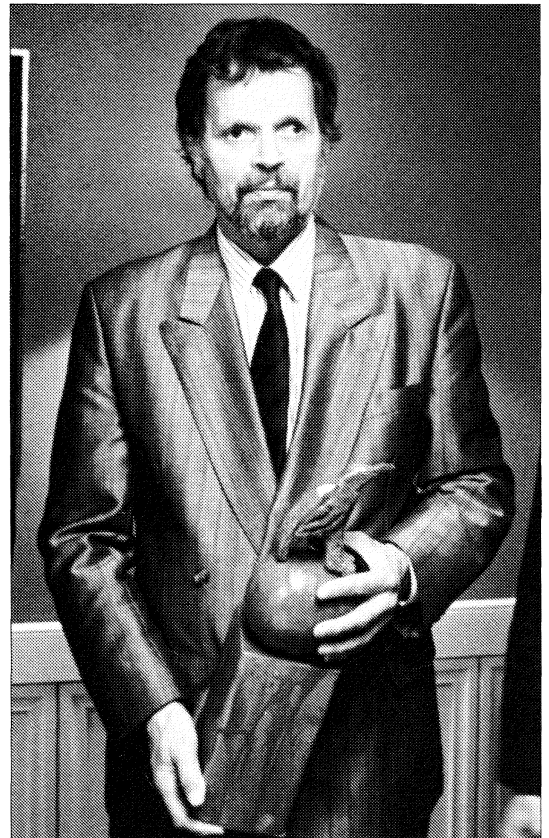
Rauhankasvatuspalkinto Riitta Wahlströmille

Tutkija Riitta Wahlström Jyväskylän yliopistosta sai joulukuussa Rauhankasvatusinstituutin rauhankasvatuspalkinnon. Palkinto jaetaan joka toinen vuosi ja Riitta Wahlström on sen kolmas saaja.

Kansanvalistusseuran palkinto 1992 Antti Vahteralle

Toimittaja Antti Vahtera sai Kansanvalistusseuran palkinnon 1992 pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta lehtimiestyöstään ympäristökysymysten alueella. Perusteluissa todettiin Vahteran eettisesti korkeatasoisen lehtimiestyön vaikuttaneen merkittävästi suomalaisten ympäristötietoisuuteen ja edistäneen suuresti ympäristöjournalismin kehitystä Suomessa.

Kansanvalistusseura perusti palkintonsa vuonna 1984 täyttäessään 100 vuotta. Palkinto annetaan tunnustuksena aikuiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön, tieteen, taiteen, julkisen sanan tai kulttuuripolitiikan piirissä tehdystä työstä.

Toimittaja Antti Vahtera sai Anna-Maria Osipowin ke-raamisen veistoksen Tämä tästä (1992).

Tiede- ja teknologianeuvosto otti kantaa tiedon, osaamisen ja tutkimuksen kehittämisen

Valtion tiede- ja teknologianeuvosto esittää linjausta tutkimuksen ja koulutuksen kehittämiseksi ja kansainvälistämiseksi sekä uusien innovaatioiden lisäämiseksi Suomessa. Kannanotto korostaa tiedon ja osaamisen avainasemaa yhteiskuntaa ja sen taloutta kehitettäessä.

Taloudellisten vaikeuksiemme voittaminen edellyttää kannanoton mukaan teollisen tuotannon voimakasta laajentamista ja monipuolistamista. Tämä on mahdollista vain kehittämällä tietoon ja osaamiseen perustuvaa yritystoimintaa sekä perinteisillä että uusilla toimialoilla. Uusteollistaminen vaatii jatkuvaa ja määrätietoista innovaatiojärjestelmän kehittämistä.

Kehittämisen tulisi perustua resurssien kasvattamisen sijasta mieluummin tuottavuuden parantamiseen ja uudenlaisten ratkaisujen löytymiseen. Uusi toimintalinja perustuu vuorostaan suurelta osin uuden tiedon ja osaamisen hyödyntämiseen.

Neuvoston kannanotto liittyy ajankohtaiseen keskusteluun talouden ongelmista ja kansainvälistymisen vaikutuksista. Linjaus liittyy myös neuvoston päätökseen laatia uusi tiede- ja teknologiapolitiittinen ohjelma ensi syksyksi. Kannanoton kokonaisuudessaan saa opetusministeriöstä pääsuunnittelija Esko-Olavi Seppälältä, puh. 134 17 362.

Eduskunta muutti budjettia

Valtioneuvoston esityksessä valtion tulo- ja menoarvioksi vuodelle 1993 ehdotettiin mm., että opintokeskusten henkilöstöä on laskettava 199:sta 180:een ja että luento- ja kurssitunneille määrätään yläraja. Jotta opintokeskukset olisivat saaneet mahdollisuuden sopeutua vähennytyyn valtionapuun, opintokeskusten yhteinen etujärjestö Vapaan Sivistystyön Yhteisjärjestö, esitti sivistys- ja valtionvarainvaliokunnille mainittujen kohtien poistamista valtion budjettiesityksestä. Molemmat valiokunnat tukivat tätä kantaa, joka tuli myös eduskunnan päätök-

seksi. Näin ollen henkilöstösupistuksilta vältyttiin ja saatiin muutenkin liikkuma-alaa keskuskohtaiseen sopeutumiseen. Esitettyä valtionavun kokonaismäärää (60,2 milj.) eduskunta ei muuttanut.

de Bruijnin lähteistä

Numerossa 4/92 julkaisemamme H.F.M. de Bruijnin artikkelin ”Kognitiivinen työpajatyökentely” lähdeluettelo oli vaillinainen. Lähteiden äärelle haluavat saavat pyynnöstä täydennetyt listan Aikuiskasvatuksen toimituksesta.

Kansalaisopistojen säästötalkoot onnistuivat

Kansalaisopistot ovat kahdessa vuodessa keventäneet rasiustaan kuntien taloudessa peräti viidenneksen. Kansalais- ja työväenopistojen liiton ja kuntien keskusjärjestöjen yhdessä tekemän selvityksen mukaan opistot ovat supistaneet ja supistavat vuosina 1992 ja 1993 kustannuksiaan 8 prosenttia, mikä merkitsee reaalkustannusten alentamista noin 14 prosentilla. Samaan aikaan kansalaisopistot ovat kuitenkin onnistuneet maksuja lisäämällä hankkimaan omia tuloja niin, että niiden menotaloutta keventävä vaikutus on ollut viisi prosenttia. Näin ollen opistot ovat kahden vuoden kuluessa keventäneet rasiustaan kuntien taloudessa peräti viidenneksen.

Yllättävintä selvityksessä oli, kuinka nopeasti omien tulojen määrä ja merkitys ovat kasvaneet. Kun vielä vuonna 1990 ilmoittautumis- ja kurssimaksuihin suhtauduttiin opistoissa hyvin epäilevästi, niin tänä vuonna niiden osuus tulee olemaan menojen rahoittajana keskimäärin 11 prosenttia. Yli 15 prosentin osuuksia löytyy jo noin joka kymmenennestä opistosta.

Keskimääräinen ilmoittautumismaksu on 50-70 markkaa ja kurssimaksu 100-150 markkaa, kun palvelut olivat ennen liki ilmaiset.

KTOL:n puheenjohtaja *Martti Markkanen* korostaa kansalaisopistojen edullisuutta koulutuspaikkoina: kuntien budjeteista ne haukkaavat nimimääräisen osan, keskimäärin 0,5 prosenttia.

Ministeri Riitta Uosukainen vieraili Yhteisjärjestö Kansanvalistusseurassa helmikuussa. Vieraasta piti huolta talon puolesta mm. Klemetti-Opiston rehtori Pirkko Partanen.

Kaksin aina kaunihimpi

Suomen vanhin aikuiskasvatusorganisaatio, Kansanvalistusseura, ja sen helmoissa aikoinaan syntynyt vapaan sivistystyön katto-organisaatio, Vapaan Sivistystyön Yhteisjärjestö, julistivat 20-vuotisen asumuseronsa päättyneeksi. Organisaatiot, joiden toiminnassa on sekä yhteistä että päällekkäistä, yhdistyivät vuoden alussa yhtymäksi nimeltä Yhteisjärjestö Kansanvalistusseura.

Vapaan Sivistystyön Yhteisjärjestö perustettiin vuonna 1969 jatkamaan KVS:n piirissä toimineen sivistysjärjestöjen yhteistyötoimikunnan työtä. Sen keskeisimmät tehtävät ovat vapaan sivistystyön edunvalvonta ja kansainvälinen toiminta, siinä kenties merkittävimpana joka kesäkuinen aikuiskasvattajien Meeting in Finland -seminaari. Yhteisjärjestöön kuuluvat KVS:n lisäksi opintokeskukset, Kansalais- ja työväenopistojen liitto, Suomen Kansanopistoyhdistys ja Kirjastoseura.

Uuden, voimansa ja osaamisensa yhdistävän yhtymän päätehtävät ovat tiedotus- ja julkaisu-toiminta (mm. LEIF eli Life and Education in Finland-lehti sekä Aikuiskasvatus-lehti ja Vapaan sivistystyön vuosikirja yhdessä Aikuiskasvatuksen Tutkimusseuran kanssa), tutkimustoiminta (vuonna 1993 käynnistetty aikuiskoulutuksen parometritutkimus) sekä koulutus- ja kansainvälinen toiminta.

Avio merkitsi konkreettisesti sitä, että VSY muutti Kansanvalistusseuran talon ylimmästä kerroksesta alemmaksi ja yhteinen osoite on nyt Museokatu 18 A 2.

Yhtymän johdossa on Kansanvalistusseuran toiminnanjohtaja *Pekka Sallila* ja VSY:n pääsihteerinä *Timo Toiviainen*. Kansanvalistusseuran kuuluvat keskustoimiston lisäksi myös Oriveden Opisto ja Kansanvalistusseuran etäopisto (ent. kirjeopisto, myöhemmin KVS-opisto).

Cambridge kutsuu kesäyliopistoonsa

Cambridgen yliopiston International Summer School on lähettänyt Aikuiskasvatuksen toimittukseen seikkaperäiset esitteet historian (4.-24.6.), taidehistorian (27.6.-17.7.) ja englantilaisen kirjallisuuden (25.7.-14.8.) kesäkurseistaan tarjoten niitä myös suomalaisille osanottajille. Opiskelumahdollisuuksia tarjotaan kahden, neljän tai kuuden viikon pituisina. Erityisehtoja pyrkijöille ei aseteta: jokainen yli 18-vuotias, akateemiseen opiskeluun itsensä arvioiva ja riittävän kielitaidon omaava henkilö voi hakea opiskelupaikkaa. Kielitaito merkitsee paitsi kykyä seurata luontoja, myös kykyä osallistua keskusteluun yliopistollisella tasolla.

Toimituksessa on esitteitä vain yhdet kappaleet, mutta kopioita voi pyytää puhelimitse (90-406 632).

